

WOON-ZORGCENTRUM UIT DIEST STAAT TERECHT OMDAT HET EUTHANASIE WEIGERDE

‘Traumatische ervaring voor een stervende vrouw’

Mag een rusthuis weigeren dat een van zijn bewoners euthanasie krijgt? Over die vraag buigt de burgerlijke rechtbank van Leuven zich.

2 FOTOS

VAN ONZE REDACTRICE ELINE BERGMANS

‘Het is de eerste keer dat nabestaanden naar de rechter stappen wegens een geweigerde euthanasie. Zo’n weigering komt nog geregeld voor

Mariëtte Buntjens uit Laakdal uitte in 2011 haar wens tot euthanasie. De 74-jarige vrouw was terminaal ziek door een uitgezaaide longkanker en werd vanuit het ziekenhuis naar het woon-zorgcentrum Huize Sint-Augustinus in Diest gebracht, waar ze haar levenseinde afwachtte. Volgens haar familie vroeg ze in april 2011 een eerste keer om euthanasie aan haar huisarts Jozef Vankrunkelsven. Toen de vrouw in de zomer de officiële vraag stelde en begin augustus de goedkeuring kreeg, was de huisarts plots niet meer welkom in het rustoord.

Twee dagen later dan gepland werd ze met een ambulance naar huis gebracht, waar haar huisarts haar euthanaseerde. ‘Een traumatische ervaring voor een stervende vrouw’, zegt advocate

Sylvie Tack, die de nabestaanden van Mariëtte Buntjens vertegenwoordigt. Haar twee dochters trokken naar de rechtbank omdat het rusthuis de euthanasie van hun moeder weigerde. Ze eisen een symbolische schadevergoeding van 6.000 euro.

Ondraaglijke pijn

‘Mariëtte Buntjens kon niet meer stappen, was nagenoeg blind en leed ondraaglijke pijn’, zegt Tack. ‘Aan de wettelijke voorwaarden was voor 200 procent voldaan.’

Toen in het ziekenhuis op 28 juli haar terminale situatie werd vastgesteld, werd ze overgebracht naar Huize Sint-Augustinus. ‘Op 8 augustus had de broer van haar huisarts (*ook arts en voormalig politicus voor Open VLD, red.*), Patrik Vankrunkelsven, als adviserende arts een vergadering in Sint-Augustinus, waar werd beslist dat mevrouw Buntjens op 11 augustus euthanasie zou krijgen. De hoofdverpleger en CRA-arts (*coördinerend en raadgevende arts, red.*) zouden aanwezig zijn.’

Op 9 augustus kreeg Patrik Vankrunkelsven telefoon van de directie dat de euthanasie niet kon doorgaan. Volgens de arts kwam die beslissing er ‘omdat het katholieke rusthuis geen precedentes wilde scheppen’.

Om een conflict te vermijden, beslisten de broers Vankrunkelsven om op 11 augustus niet naar het rusthuis te gaan, maar Mariëtte Buntjens met een ambulance naar huis te laten brengen. Daar overleed ze op 13 augustus.

Het rusthuis ontkent dat de dokters niet binnen mochten in de instelling. Volgens hen kon niet worden meegewerkt aan de euthanasie omdat de coördinerende arts te weinig betrokken was. ‘Dokter B., de CRA-arts van Sint-Augustinus, voelde zich voor een voldongen feit geplaatst’, zegt Ann Dierickx, advocate van het rusthuis. ‘Hij werd gepusht door de broers Vankrunkelsven om de euthanasie uit te voeren. Hij had geen contact gehad met Mariëtte Buntjens en twijfelde over haar euthanasieaanvraag.’

Onduidelijke wet

In de rechtbank van Leuven ging het er gisteren hevig aan toe. Volgens Patrik Vankrunkelsven sprak de verdediging leugens. ‘Er was geen twijfel over de vraag van Mariëtte Buntjens’, zegt hij. ‘Het rusthuis wilde alleen niet aan haar wens tegemoetkomen.’

Het is onduidelijk of de Belgische wet toestaat dat een rusthuis euthanasie weigert. Omdat de zaak zo delicaat is, zijn er in plaats van één maar liefst drie rechters aangesteld. ‘De wet spreekt niet over rusthuizen of ziekenhuizen’, zegt Patrik Vankrunkelsven. ‘De wet spreekt enkel over een arts en zijn patiënt. Op het moment dat de arts overtuigd is dat de vraag van een patiënt gerechtvaardigd is, kan euthanasie worden toegepast. De wet zegt niets over de plaats, en helemaal niet of een ziekenhuis of rusthuis zich kan verzetten uit gewetensbezwaren.’

Het is de eerste keer dat nabestaanden naar de rechter stappen voor een geweigerde euthanasie. Zo’n weigering komt geregeld voor, zegt Wim Distelmans, professor in palliatieve geneeskunde aan de VUB. Volgens Distelmans kan dit proces richtinggevend zijn voor de wetgeving.

Uitspraak op 29 juni.

EUROPESE COMMISSIE HARD VOOR BELGIË

Klimaatdoelen lijken onhaalbaar en files fnuiken aantrekkingskracht

CV

BRUSSEL | De Europese Commissie is in haar aanbevelingen bijzonder pessimistisch over de inspanningen die ons land levert om de klimaatdoelstellingen van 2020 te halen. Het lijkt wel alsof ze de hoop heeft opgegeven. België moet onder meer 10,5 procent van zijn energie uit

hernieuwbare bronnen halen, maar het schrappen van de biomassacentrale in Gent heeft die doelstelling bijna onhaalbaar gemaakt. Bovendien treuzelt de federale regering met een beslissing over de subsidies voor windmolenparken op zee.

De Commissie heeft bovendien ook geen goed oog in onze haperende kerncentrales. 'De verouderde centrales zijn een onbetrouwbare energiebron en het almaar wisselende beleid over de sluiting van de kerncentrales is een slechte voedingsbodem voor langetermijninvesteringen.'

Bedrijfswagens

De commissie houdt een pleidooi voor een efficiënte transportinfrastructuur, zowel op het spoor als op de weg, en het wegwerken van missing links bij de belangrijkste economische knooppunten. De Antwerpse haven is er daar eentje van. En ook de bedrijfswagens met tankkaart moeten op de schop. 'Er is een groot potentieel voor een groene taxshift', staat in de aanbevelingen. De aanpak van het fileprobleem noemt ze een van de grootste uitdagingen voor ons land. Het ondermijnt de aantrekkelijkheid van België.

De Commissie tackelt ook een hele rist andere onderwerpen. Het gaat dan over klassiekers als onze concurrentiekracht en de ondermaatse tewerkstelling van migranten en 50-plussers. Ook de onze begroting komt aan bod. België belandt niet op het strafbankje, maar de Commissie waarschuwt dat zowel in 2016 als in 2017 een tandje zal moeten worden bijgestoken om de begroting op koers te houden.